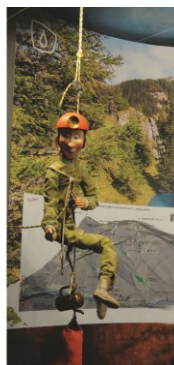

SLOVENSKÉ MÚZEUM OCHRANY PRÍRODY A JASKYNIARSTVA

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2015

29. január 2016

a) Identifikácia povinnej osoby

Zriaďovateľom Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva (SMOPaJ) je od roku 1999 Ministerstvo životného prostredia SR. SMOPaJ so sídlom na Ul. Školskej 4 v Liptovskom Mikuláši riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľka múzea doc. RNDr. Danko Šubová, CSc., ktorá je jeho štatutárnym orgánom. Riaditeľa múzea vymenúva a odvoláva minister. Riaditeľ za plnenie úloh zodpovedá štátnemu tajomníkovi II. Riaditeľ ustanovuje do funkcie a odvoláva z funkcie vedúcich zamestnancov, s výnimkou vedúceho ekonomického a prevádzkového oddelenia, ktorých ustanovuje riaditeľ do funkcie na základe výsledku výberového konania. Vedúci oddelení vykonávajú svoju právomoc v rozsahu určenom organizačným poriadkom múzea. Organizačnú štruktúru, pracovnú náplň organizačných zložiek múzea, ich právomoc, pôsobnosť, zodpovednosť a vzájomné vzťahy určuje organizačný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea. Práva a povinnosti zamestnancov múzea určuje pracovný poriadok, ktorý vydáva riaditeľ múzea.

Činnosť múzea sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi, ostatnými predpismi platnými v rezorte ministerstva a ročným plánom hlavných úloh, ktorý schvaľuje Porada vedenia MŽP SR. Plnenie ročného plánu hlavných úloh múzeom ročne vyhodnocuje; vyhodnotenie plnenia úloh predkladá písomne riaditeľ múzea ministerstvu.

Múzeum je príspevková organizácia, ktorá je svojím príspevkom napojená na rozpočet ministerstva. Múzeum hospodári s prostriedkami a dotáciami určenými na výkon činnosti, ktoré sú účelovo viazané a špecifikované v záväzných výstupoch ministerstva a s prostriedkami získanými z činnosti vykonávanej podľa štatútu. Hospodárenie múzea sa riadi záväznými právnymi predpismi o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií. IČO organizácie:361 45 114.

Základné telefonické kontakty:

Riaditeľka múzea: 00421 44 5477217

Úsek riaditeľa: 00421 44 5477211

Informačné centrum, spojovateľka: 00421 44 477230, 5477210

Personalistka: 00421 44 5477216

Útvar archívu a knižnice: 00421 44 5477241

Jaskyniarske oddelenie: 00421 44 5477238

Oddelenie ochrany prírody: 00421 44 5477232

Dokumentačno-historické oddelenie: 00421 44 5477244

Výstavno-propagačné oddelenie: 00421 44 5477219

Ekonomické oddelenie: 00421 44 5477213

Prevádzkové oddelenie: 00421 44 5477223

Vysunuté jaskyniarske pracovisko Košice: 00421 55 6333023

e-mail: smopaj@smopaj.sk

b) Pôsobnosť a strednodobý výhľad

Múzeum pôsobí v zmysle Zriaďovacej listiny č. 25/2006-1.6 zo dňa 15.06.2006v znení Dodatku č. 1 vydanom v súlade s Rozhodnutím ministra životného prostredia SR č. 15/2014-2 zo dňa 10.07.2014 a Organizačného poriadku Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši č. 756/2014 zo dňa 30.07.2014 (ďalej len „organizačný poriadok“) vydanom riaditeľom múzea, v oblasti environmentálneho vzdelávania ako špecializované múzeum s komplexnou múzejnou dokumentáciou v oblasti ochrany prírody zahŕňajúc okrem

chránených území a chránených druhov aj históriu ochrany prírody a jaskyniarstvo ako osobitný celok. Pozornosť venuje tiež špeciálnym otázkam v oblasti ŽP ako sú problematika vôd, klimatických zmien, odpadov, genetických modifikácií. Jeho nosnými úlohami sú:

- Vzdelávanie širokej verejnosti v priereze všetkých vekových kategórií od predškolskej kategórie, cez ZŠ, SŠ, VŠ, dospelých po kategóriu seniorov zahŕňajúc aj marginalizované skupiny. Ročne zabezpečuje na objednávky okrem 2 cyklov prednášok z oblasti územnej a druhovej ochrany v kontexte európskej legislatívy aj množstvo workshopov venovaných tiež zložkám ŽP realizovaných pri príležitosti významných dní ako sú Svetový deň vody, Deň Zeme, Deň ŽP a iné. Základnou formou poskytovania vzdelávania v múzeu je však výklad a vzdelávacie programy k expozíciám a výstavám. Múzeum poskytuje do sietí múzeí na Slovensku ako aj odborným organizáciám pri MŽP SR a tiež samotnému zriaďovateľovi putovné výstavy, na ktorých spracovalo hlavné témy z problematiky druhovej ochrany, územnej ochrany, európskej legislatívy, histórie ochrany prírody na Slovensku, speleologického výskum, histórie jaskyniarstva na Slovensku a problematiky ŽP ako voda, odpady, genetické modifikácie a ďalšie. V roku 2015 nemalo sprístupnené stále expozície, ale aktívne sa zapájalo do prezentačných aktivít vyhlasovaných ZMS.

- Výskum v oblasti neživej i živej prírody je zameraný hlavne na inventarizačný výskum európsky významných území, invázne druhy, mapovanie antropogénnych zmien, speleologický prieskum, základný mineralogický výskum a výskum v oblasti histórie ochrany prírody a jaskyniarstva. Múzeum získalo Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj dňa 04.02.2009 s platnosťou 6 rokov od jeho vydania. Výskum je zameraný na zbierkotvornú a dokumentačnú činnosť múzea v oblasti jeho špecializácie. Múzeum získalo Potvrdenie o akreditácii vzdelávacej aktivity Územná a druhová ochrana č. 3066/2009/558/1 zo dňa 11.12.2009 s platnosťou 5 rokov od jeho vydania a je spracovaná žiadosť o akreditáciu pracoviska pre ďalšie obdobie. Pracovníčka SMOPaJ získala ako spoluautor Ocenenie za najlepšiu publikáciu v kategórii Vedecká publikácia v periodiku za rok 2014 (Permafrost Occurrence during the Last Permafrost Maximum in the Western Carpathian Mountains of Slovakia as Inferred from Cryogenic Cave Carbonate).

- Poskytovanie informácií v rámci špecializovaného archívu pre oblasť ochrany prírody a jaskyniarstvo, ktorý bol pri múzeu zriadený v roku 2005 a pracuje pod odbornou metodickou kontrolou MV SR. V rámci tejto služby vedie múzeum 3 databázy: databázu štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny s verejne dostupnými digitálnymi listinami chránených území, národnú databázu jaskýň a databázu Bach Proarchiv, v ktorej sa nachádzajú digitalizované listiny a dokumenty vzťahujúce sa k histórii ochrany prírody a jaskyniarstva na Slovensku z obdobia Rakúsko-Uhorska po súčasnosť. Súčasťou archívu je aj špecializovaná knižnica budovaná hlavne na báze výmeny literatúry vlastných edičných titulov. Digitálne spracovanie knižničných dát je prepojené s databázou Národnej knižnice Martin. Múzeum ročne vypracováva speleobibliografiu pre potreby švajčiarskej speleologickej únie. Služby archívu sú zabezpečované na základe Bádateľského poriadku zo dňa 20.09.2005 a služby knižnice sú poskytované na základe Knižničného a výpožičného poriadku zo dňa 03.01.2005. Pre ústredný orgán múzeum zabezpečuje zápis a všetky zmeny v ŠZ a vypracováva štatistické prehľady.

- Odborná správa zbierok je metodicky koordinovaná SNM Bratislava cez Muzeologický kabinet. Múzeum odborne spracováva zbierkový fond v digitálnej forme v databáze ESEZ 4G a k 31.12. eviduje 113 509 ks zbierkových predmetov (37 306 ev. č.). Časť zbierkového fondu (218 ks zbierkových predmetov) bolo predmetom digitalizácie v rámci národného programu Digitálne múzeum.

- Edičná činnosť, v rámci ktorej múzeum vydáva 2 odborné recenzované časopisy: Slovenský kras, ktorý vydávalo od roku 1958 do roku 2008 ako zborník a ktorý je najstarším speleologickým

periodikom a druhým najstarším múzejným periodikom na Slovensku a Naturae tutela, ktorý vydávalo ako zborník od 1992 až do roku 2008.

Z hľadiska dlhodobých cieľov má múzeum záujem o zvyšovanie vzdelania pracovníkov odborných oddelení na úrovni doktorandského štúdia pre skvalitnenie výskumnej práce, keďže je jediným vedeckým pracoviskom zameraným na ochranu prírody a jaskyniarstvo v regióne Liptova, priľahlých regiónov a v rámci viacerých oblastí výskumu aj z celoslovenského pohľadu. V nadväznosti na to má záujem o obnovenie Osvedčenia o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj a o vydávanie oboch odborných časopisov v tlačenej podobe, pretože sú zdrojom cennej výmeny informácií a budovania špecializovanej knižnice. Keďže hlavnou úlohou múzea je popularizačná oblasť a sprostredkovanie informácií širokej verejnosti, má múzeum záujem aj o obnovenie Potvrdenia o akreditácii pre oblasť územná a druhová ochrana a rozšíriť ho na oblasť ŽP s ohľadom na enormný záujem a kladné hodnotenie doteraz poskytnutých služieb nielen na školách ale aj v rámci celoslovenských metodických dní pre učiteľov. Z hľadiska kvalitatívneho posunu na úrovni prác verejného špecializovaného archívu ašpiruje múzeum na permanentné dopĺňanie digitalizovaných dokumentov sprístupňovaných širokej verejnosti a v rámci medzinárodnej spolupráce na získavanie a spracovanie dokumentov z územia Maďarska z obdobia Rakúsko-Uhorskej monarchie. Záujem má tiež na udržaní a rozvíjaní aktívneho členstva v medzinárodných organizáciách MUT a ICOM CIMUSET (20. Medzinárodná konferencia MUT 2015 konaná pod záštitou MŽP SR v SMOPaJ v dňoch 20. – 22.10.)

c) Rozpočet povinnej osoby

Múzeum hospodáril v tomto roku s pridelenými finančnými prostriedkami vo výške 322 064 €, ktoré boli schválené v rámci Plánu hlavných úloh na rok 2015 na porade vedenia MŽP SR dňa 22.01. Rozpočtovým opatrením č. 1//2015 zo dňa 17. 3. bol tento rozpočet upravený o finančnú čiastku 127 000 € v bežných výdavkoch, ktoré boli určené na prevádzku organizácie. Rozpočtovým opatrením č. 2/2015 zo dňa 24.07. bol tento rozpočet upravený o 5 368 €, finančné prostriedky boli určené na zvýšenie limitu výdavkov na mzdy. Opatrením č. 3/2015 z 21.08. bol rozpočet navýšený o sumu 504 868 €, z toho bežné výdavky v sume 48 668 € a kapitálové výdavky v sume 456 200 €, ktoré boli určené na rozpočtom nezabezpečené výdavky na záverečné platby a platby refundáciou v rámci projektov financovaných z prostriedkov Európskej únie. Rozpočtovým opatrením č. 4/2015 z 19.10. boli finančné prostriedky z rozpočtového opatrenia č. 3/2015 upravené o sumu 23 600 € a to tak, že sa touto sumou navýšila suma bežných výdavkov a ponížila suma kapitálových výdavkov. Rozpočtovým opatrením č. 5/2015 z 18.11. bol rozpočet bežných výdavkov upravený o sumu 3 000 €. Rozpočtovým opatrením č. 6/2015 zo dňa 28.12. bol rozpočet navýšený o sumu 310 000 € a pridelené finančné prostriedky charakteru bežných výdavkov boli určené na úhradu 5% korekcie uloženej na základe výsledkov vládneho auditu projektu z Operatívneho programu ŽP Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie. Rozpočtovým opatrením č. 7/2015 zo dňa 28.12. bol navýšený rozpočet v sume 25 000 € kapitálovým transferom určeným na zabezpečenie riešenia situácie vo výťahovej šachte v historickej budove. Tieto kapitálové prostriedky boli presunuté v celej výške do roku 2016. Rozpočtovým opatrením č. 8/2015 zo dňa 29.12. bol rozpočet ponížený o sumu 504 868 €, z toho bežné výdavky 72 268 € a kapitálové výdavky 432 600 €. Finančné prostriedky boli vrátené organizáciou zriaďovateľovi. SMOPaJ v sledovanom období disponovalo bežnými výdavkami v sume 767 432€ a kapitálovými výdavkami v sume 25 000€. Štrukturálne fondy v kapitole iné zdroje, ktorých plnenie sa predpokladalo v sume 2 656 938 €, boli čerpané v sume

2 847 013 €, z toho bežné výdavky 184 987 € a kapitálové výdavky 2 662 026 €. Nesúlad bol spôsobený dočerpaním finančných prostriedkov z roku 2014 z dôvodu predĺženia riešenia projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie. V rámci projektu Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie boli získané financie v 27 988 € a v rámci projektu Digitálne múzeum sme získali bežné výdavky v sume 19 890 €. Sponzorské dary a prostriedky, získané v rámci spolupráce z inými organizáciami predstavovali sumu 5 525 €.

V prvom tematickom okruhu úloh PHÚ Koncepcie, programy, metodiky boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 5 397 €, upravené do výšky 6 753 € (125 %).

V treťom tematickom okruhu Veda, výskum, výchova a vzdelávanie boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 103 644€, čerpanie bolo v sume 121 336€ (117 %).

V štvrtom tematickom okruhu Monitoring, informatika a dokumentácia boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 199 764 €, čerpanie bolo v sume 212 641€ (106 %).

V piatom tematickom okruhu Edičná činnosť boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 33 902 €, čerpanie bolo v sume 21 612€ (63,75%. z dôvodu neukončenia redakčných prác na zborníku Slovenský kras).

V šiestom tematickom okruhu Investičné akcie, budovanie a údržba zariadení boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 3 155 545 €, čerpanie bolo v sume 2 905 193 € (92 %).

V siedmej časti Spolupráca boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 33 092€, čerpané bolo v sume 39 121€ (118,21 %).

V ôsmej časti Iné boli v rámci rozpočtu schválené finančné prostriedky vo výške 171 823 €, čerpanie bolo v sume 494 114 € (287 %). Toto čerpanie bolo spôsobené korekciou 5 % uloženou vládny auditom.

Všetky prečerpania na úlohách boli financované z vlastných zdrojov a prostriedkov z refundácií projektov z minulých období.

d) Organizačné členenie a personálne otázky

Organizačné členenie v Slovenskom múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva určuje Organizačný poriadok SMOPaJ. Člení sa na úsek riaditeľky, oddelenie ochrany prírody, oddelenie jaskyniarstva vrátane vysunutého pracoviska v Košiciach, dokumentačno-historické oddelenie, útvar archívu a knižnice, výstavno-propagačné oddelenie, ekonomické oddelenie a prevádzkové oddelenie.

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva sa na úseku personálnej práce a odmeňovania zamestnancov riadi ustanoveniami zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 311/2001 Z. z. zákonníka práce v znení neskorších predpisov.

K 01.10. bola vykonaná organizačná zmena z dôvodu doriešenia obsadenosti a pracovných úväzkov pracovníkov múzea.

Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov v organizácii:

Medzi dôležité aktivity na podporu ľudských zdrojov patrilo aj zvyšovanie odbornej zdatnosti a vzdelanosti zamestnancov a to formou doktorandského štúdia a krátkodobých kurzov vzdelávania a školení. Doktorandské štúdium absolvovali 2 zamestnanci, z toho 1 zamestnanec ukončil štúdium s titulom PhD., 1 zamestnanec 2. - 3. ročník. Jeden zamestnanec ukončil výskum pre rigoróznú prácu, ktorú bude obhajovať v roku 2016. Školenia na úseku ekonomiky a personalistiky absolvovali 3 zamestnanci.

Pohyb priemerného počtu zamestnancov v priebehu 2 rokov a stav zamestnancov múzea v sledovanom roku je uvedený v nižšie uvedených tabuľkách:

Stav zamestnancov k 31. 12. 2015

Rok	Priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	prepočítaný	vo fyzických osobách
2013	39,30	39
2014	38,00	40
2015	40,80	41,20

K 31.12. bol fyzický stav zamestnancov múzea 42. Jedna pracovníčka bola na materskej dovolenke, 2 pracovníčky boli na rodičovskej dovolenke a 4 pracovné miesta zostali z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov neobsadené.

V priebehu roka bolo prijatých 7 pracovníkov. Odišli 4 pracovníci (2 prijatí na dobu určitú, 1 v skúšobnej dobe a 1 pracovníčka dohodou podľa § 60 Zákonníka práce k 16. 8.), 1 pracovníčka odišla na starobný dôchodok k 31.12. a 1 pracovníčka na predčasný starobný dôchodok k 29.12. V súlade s Kolektívnou zmluvou bol dodržaný 37½ hodinový pracovný týždeň. Začiatok pracovnej doby je stanovený na 7,30 hod a koniec pracovnej doby na 15,30 hod. (vrátane ½-hod. obednej prestávky).

Počas sledovaného obdobia 1 absolventka vykonávala a absolventskú prax v období august - december.

Úlohy požiarnej prevencie a BOZP zabezpečovala firma GAJOS, spol. s r.o. Liptovský Mikuláš.

Počet a zloženie zamestnancov (fyzicky stav) k 31.12.

Pracovné zaradenie	Odbor/pracovné zaradenie	Ukončené vzdelanie	Počet
riaditeľ		vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
kurátor	mineralógia	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
kurátor	iné prírodné vedy	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	6
kurátor	iné prírodné vedy	vysokoškolské vzdelanie 3. stupňa	1
kurátor	zoológia	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
kurátor	botanika	vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
kustód	dokumentátor, kurátor	stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
knihovník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
knihovník		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
archivár		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	2
archivár		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
dokumentátor		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	3
dokumentátor		stredoškolské vzdelanie s maturitou	3
pracovník pre EV, lektorka		stredné odborné učilište	1
marketingový pracovník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
technik IS		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
výtvarník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1
účtovník		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
pracovník pre VO, projekty		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
mzdová účtovníčka		stredoškolské vzdelanie s maturitou	1

vedúca úseku riaditeľa, prekladateľka		vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa	1
Ostatní THP		stredoškolské vzdelanie s maturitou	2
Ostatní			4
SPOLU:			42

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31.12.

Vedecká hodnosť	VŠ	Bc.	US	SO + Z
4	18	0	15	5

Priemerná mesačná mzda k 31. 12.

Rok	Priemerná mzda
2013	620,92 €
2014	625,55 €
2015	683,10 €

Priemerná mesačná mzda podľa vzdelanosti k 31. 12.

Rok	Pracovníci VŠ	Pracovníci SŠ	Pracovníci SO + Z
2013	714,71 €	572,46 €	351,82 €
2014	685,73 €	560,94 €	367,18 €
2015	702,27 €	592,22 €	403,95 €

Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2015

do 20r.	21 – 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 60 r.
0	3	7	11	16	5

Rodová rovnosť zamestnancov k 31. 12 .2015(muži)

do 20 r.	21 – 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 -60 r.	nad 60 r.
0	0	3	4	3	2

Rodová rovnosť zamestnancov k 31. 12 .2015(ženy)

do 20 r.	21 - 30 r.	31 – 40 r.	41 – 50 r.	51 – 60 r.	nad 60 r.
0	3	4	7	13	3

Evidovaný počet žiadostí o zamestnanie za sledované obdobie 25, z toho 14 žien.

e) Iné

Všetky požiadavky na zabezpečenie dodatočných finančných prostriedkov vo výške, ktorá by mohla ohroziť fungovanie organizácie boli zriaďovateľským orgánom akceptované. Múzeum sa aktívne zapájalo v činnostiach organizovaných ZMS na Slovensku a plnilo si všetky úlohy odbornej správy zbierok, ktoré mu vyplývajú z legislatívy a z metodických usmernení SNM Bratislava. V nárokovateľnej položke na odborné ošetrovanie zbierok a reštaurátorské práce sa stále nedosiahol súlad medzi našou požiadavkou, aby sa o projekty MK SR zamerané na túto oblasť mohli uchádzať aj špecializované múzeá v pôsobnosti iných ministerstiev, keďže sa jedná o vysoko špecializovanú múzejnú odbornú činnosť.

f) Ciele a prehľad ich plnenia

V časti Plánu hlavných úloh SMOPaJ na rok 2015 **KONCEPCIE, PROGRAMY, METODIKY** boli vypracované:

- Vyhodnotenie Plánu hlavných úloh za rok 2014, SOPaTK MŽP SR, schválené na rokovaní 5. porady vedenia MŽP SR dňa 05.03.v Bratislave, bod 8.
- Návrh Plánu hlavných úloh na rok 2016, SOPaTK MŽP SR, schválený na 1. porade vedenia MŽP SR dňa 14.01.2016, bod 10, uznesenie č. 9.
- Štatistický výkaz DALV o ďalšom vzdelávaní za rok 2014, Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava.
- Ročný výkaz o výskumno-vývojovom potenciáli za rok 2014 vypracovaný v zmysle Plánu hlavných úloh na rok 2015, Štatistický úrad SR Bratislava.
- Ročný výkaz o výskume a vývoji za rok 2014 v rámci zberu dát na SKCRIS Informačný portál o vede a výskume Bratislava.
- Nastavenie režimov pri odbornom dohľade a inštalovaní výstavných celkov a priestorov v reinštalovaných expozíciách počas realizácie tvorivej časti komplexného autorského expozičného diela a v súlade s prebiehajúcimi verejnými súťažami na obstaranie tovarov a služieb k jednotlivým častiam expozície.
- V rámci propagácie nových expozícií bolo oslovené IC mesta Liptovský Mikuláš z hľadiska spoločnej marketingovej stratégie. Uskutočnila sa prehliadka expozícií pracovníkmi IC, na základe ktorej bolo múzeum zaradené do prehliadkovej turistickej trasy 11-naj Liptovského Mikuláša. Múzeum prezentovalo expozície na Medzinárodnej konferencii cestovného ruchu v Liptovskom Mikuláši dňa 04.11. Výška vstupného a spôsob skupinových zliav boli prekonzultované s predsedom ZMS ako aj s Prírodovedným múzeom SNM a tiež predsedom komisie, ktorá dopracovávala víťazný autorský návrh, na základe čoho boli dopracované permanentky a bola vypracovaná stratégia získavania informácií od návštevníkov formou ankety. Priebežné výsledky ankety slúžia ako podnety na ďalšie skvalitňovanie poskytovaných lektorských služieb.

V časti **LEGISLATÍVNE ÚLOHY** neboli plnené žiadne úlohy.

V časti **VEDA, VÝSKUM, VÝCHOVA A VZDELÁVANIE** boli v oblasti výskumu riešené 2 úlohy týkajúce sa výskumu v oblasti živej i neživej prírody.

V oblasti živej prírody bola riešená výskumná úloha:

- Výskum v oblasti živej prírody pre potreby dokumentácie vyplývajúci z aktuálnych potrieb štátnej ochrany prírody. Vykonaný terénny inventarizačný výskum NPR Suchá dolina – ÚEV Tatry (SKUEV0307) zameraný na zisťovanie výskytu a stavu biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, chránených druhov a ich biotopov a možných vplyvov v súlade s § 56 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Spracované boli základné údaje o NPR Suchá dolina, fyzikogeografická charakteristika územia, charakteristika antropogénnych vplyvov v súčasnosti a minulosti a zmien krajiny.

Inventarizačný výskum bol zameraný na faunu a flóru bukového, smrekového a kosodrevinového vegetačného stupňa – spoločenstiev reliktných borovicových a smrekovcových lesov, vápnomilných bukových lesov, bukových a jedľovo-bukových kvetnatých lesov, javorovo-bukových horských lesov, vzácných lipovo-javorových sutinových lesov, čučoriedkových smrečín, kosodreviny, skalných a sutinových spoločenstiev na karbonátovom podklade, trávno-bylinných porastov v hrebeňovej časti územia (hrebeň Babky – Sivý vrch). Inventarizačný výskum bol zameraný predovšetkým na overenie výskytu 83 chránených, endemických a ohrozených druhov flóry a tak isto 35 druhov fauny, uvádzaných v literárnych prameňoch. Inventarizačný výskum fauny stavovcov a bezstavovcov bude realizovaný v ďalšej etape riešenia úlohy. V hrebeňovej časti územia bol zaznamenaný výskyt botanických druhov, z najvýznamnejších uvádzame: *Aconitum firmum*, *Dianthus nitidus*, *Dryas octopetala*, *Gentiana clusii*, *Leontopodium alpinum*, *Pinguicula alpina*, *Primula auricula*, *Pedicularis oederii*, v dolinovom komplexe *Cerintheglabra*, *Clematis alpina*, *Convallaria majalis*, *Cortusa matthioli*, *Cypripedium calceolus*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis helleborine*, *Gymnadeniacaenopsea*, *Lilium martagon*, *Pinguicula vulgaris*, *Pulsatilla slavica*, *Taxus baccata*, na lúkach *Crocus heuffelianus*. Inventarizačný výskum sa vykonával v súlade s rozhodnutím MŽP SR o povolení výnimky č. 6237/2014-2.3 zo dňa 05.08.2014.

V rámci fotografickej dokumentácie územia bolo spracovaných 20 záberov (5 – flóra, 5 – fauna, 10 – krajina a biotopy lúčne, lesné, skalné), ktoré boli odovzdané do archívu múzea.

V oblasti neživej prírody bola riešená 1 úloha:

- Minerály jaskýň Slovenska pre potreby dokumentácie – kryogénne minerálne agregáty. Výskum vyplývajúci z aktuálnych potrieb štátnej ochrany prírody, významných geologických a geomorfologických lokalít a možných vplyvov v súlade s § 56 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov bol zameraný na zisťovanie výskytu a stavu neprístupných jaskynných útvarov (biotop európskeho významu 8310). Na základe mineralogického výskumu v neprístupných jaskyniach boli identifikované nové druhy vzácných kryogénnych minerálov, ktoré sú prvýkrát opísané na Slovensku. Minerály a ich agregáty (ikait ($\text{CaCO}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$), lansfordit ($\text{MgCO}_3 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$) sú viazané na sezónne zaľadnenie vchodových častí jaskýň alebo (nesquehonit ($\text{Mg}(\text{HCO}_3)(\text{OH}) \cdot 2\text{H}_2\text{O}$), monohydrokalcit ($\text{CaCO}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$) sú viazané na prítomnosť ľadovej výplne vo vnútri jaskýň. Štúdium kryogénnych jaskynných agregátov ako paleoklimatických indikátorov doby ľadovej s využitím geochemických a geomorfologických metód ako súčasť

projektu dizertačnej práce bol realizovaný v spolupráci s GÚ SAV Bratislava, Banským inštitútom Ruskej akadémie vied Perm a Inštitútom environmentálnej fyziky Univerzity Heidelberg Nemecko. Riešiteľka úlohy získala ako spoluautorka Ocenenie za najlepšiu publikáciu v kategórii Vedecká publikácia v periodiku za rok 2014 (Permafrost Occurrence during the Last Permafrost Maximum in the Western Carpathian Mountains of Slovakia as Inferred from Cryogenic Cave Carbonate).

V rámci **Expozičnej činnosti** bolo riešených 8 úloh:

- Podklady pre dizajn panelov - boli pripravené podklady pre grafické spracovanie jednotlivých panelov a texty panelov, realizované vyhľadávanie a získavanie fotografií do jednotlivých výstavných celkov v archíve SMOPaJ a archívoch iných múzeí v spolupráci s jaskyniarskymi skupinami SSS a odbornými pracovníkmi múzejných inštitúcií. Realizovali sa grafické návrhy vzhľadu jednotlivých panelov, kontrola, posudzovanie a oprava panelov pripravených na základe podkladov a konzultácie s grafikom.

- Vypracovanie podkladov pre realizáciu diorám Jaskyňa ako miesto obetí, Plazivka, Jaskyňa ako obydlie a Jaskyňa ako peňazokazecká dielňa, Partizánsky bunker, podklady pre gravírovanie časovej osi, konzultácie s odborníkmi. Bol realizovaný výber druhov a návrh rozmiestnenia exponátov chránených druhov živočíchov a rastlín v diorámach, výber pomocného materiálu, makiet a modelov a ich rozmiestnenie v diorámach v časti Človek, hory, NATURA 2000. Bol urobený výber výtvarných návrhov a zabezpečené výtvarné znázornenie na pozadiach diorám, návrhy maľieb na pozadí diorám, výber biotopov a typov krajinného prostredia, výber fotografií ako vzorov pre výtvarné stvárnenie, rozmiestnenie jednotlivých prvkov, charakteristické znaky. Bol vykonávaný odborný dohľad nad inštaláciou diorám pri realizácii tvorivej časti komplexného autorského expozičného diela a verejných súťaží na obstaranie tovarov a služieb k jednotlivým častiam expozície.

- Vypracovanie podkladov pre inštaláciu vitrín. Boli pripravené exponáty pre jednotlivé vitríny nákrepy vitrín s rozmiestnením exponátov, zoznamy zbierkových predmetov; s tým súvisiaca starostlivosť o jednotlivé zbierkové predmety určené ako exponáty – výber, kontrola stavu, lepenie, čistenie, ošetrovanie, popisovanie evidenčných čísel na konzervované predmety. Boli pripravené podklady pre výrobu exponátov (lenticulárna tlač, model kultového objektu, faksimile ikonografických a fotografických dokumentov, filatelia). Bol urobený výber zbierkových predmetov k ukázkam v časti Jaskyniarstvo, Mineralógia, Zoológia, Botanika, História ochrany prírody -NATURA 2000, Paleontológia, Baníctvo, Človek, hory NATURA2000. Bol vykonávaný odborný dohľad nad inštaláciou vitrín pri realizácii tvorivej časti komplexného autorského expozičného diela a verejných súťaží na obstaranie tovarov a služieb k jednotlivým častiam expozície.

- Vypracovanie podkladov k scenárom animovaných a lektorských filmov. Boli pripravené podklady k scenárom kurátorských filmov – botanika, zoológia (bezstavovce a stavovce), paleontológia, ochrana prírody (chránené územia, štátny zoznam, preparácia živočíchov), výstavná činnosť, prednáškové aktivity a činnosť archívu a knižnice.

- Koordinácia prác na prekladoch. Bola realizovaná kontrola a distribúcia textov od odborných pracovníkov ako podkladov na preklad do anglického jazyka. Koordinácia prekladu textov a filmov s autormi tvorivej časti komplexného autorského expozičného diela a dodávateľmi tlačových výstupov.

• Korektúry prekladov textov pre časti Kras a jaskyne Slovenska a Chránená príroda Slovenska boli zabezpečené v plnom rozsahu.

• Vytvorenie popisov k inštalovaným zbierkam a expozičnému materiálu v slovenskom, latinskom a anglickom jazyku. Boli vytvorené popisy k exponátom, ich preklad do angličtiny, úprava rozmerov textových popisov podľa veľkosti stojanov vo všetkých častiach expozícií

• Externé expozície. Múzeum sa nezúčastnilo na veľtrhu Agrokomplex (ZMS nekoordinovalo účasť múzeí na tomto veľtrhu) ani na Nostalgii (nakoľko sa nekonala).

V rámci **Výstavnej činnosti** boli riešené 4 úlohy:

• Ekofotografia 11. ročník Medzinárodná súťažná prehliadka fotografií s ekologickou tematikou, na ktorej sa zúčastnilo 56 autorov zo Slovenska, Česka, Poľska a Slovinska s celkovým počtom 376 fotografií, z ktorých bolo vystavených 100 najlepších prác. Bol vypracovaný projekt na dofinancovanie katalógu výstavy, inštalácia výstavy. Výstava bola sprístupnená vernisážou dňa 20.11. a verejnosti prístupná v dňoch 20.11.2015 – 10.01.2016 s návštevnosťou 200.

• Fragmenty z prírody 13.ročník.Cyklus výstav určený predovšetkým pre nevidiacich a slabozrakých návštevníkov, v rámci ktorého bola prezentovaná výstava pod názvom Využívanie jaskýň človekom od praveku po súčasnosť. Výstava bola realizovaná v spolupráci s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska -Krajské stredisko v Žiline. Bola doplnená podrobným opisným výkladom, popismi v Braillovom písme a zväčšenej čiernotlačí. Výstava bola otvorená vernisážou dňa 11. 11. a verejnosti prístupná v dňoch 11. – 30.11. s návštevnosťou 213.

• Príroda našimi očami 13. ročník. Výstava bola zameraná na prezentáciu výtvarných prác s prírodnými motívmi, ktorých autormi sú deti, mládež a dospelí s rôznym druhom a stupňom mentálneho postihnutia z celého Slovenska i zahraničia (špeciálne školy, špeciálno-pedagogické centrá, domovy sociálnych služieb). Vystavených bolo 211 výtvarných prác. Výstava bola otvorená vernisážou dňa 11.11. a verejnosti prístupná v dňoch 11. – 30. 11. s návštevnosťou 207.

• Ľudské telo ako ekosystém. Pokračovalo sa v príprave scenára, textovej časti na panely a bol urobený predbežný výber obrázkov.

Výstavy prezentované v múzeu nad rámec PHÚ

• Rysy a ich príbuzní vo svete. Výstava bola zameraná na prezentáciu druhu rys ostrovid a jeho príbuzných vo svete a doplnená preparátmi rysa ostrovida a iných šeliem žijúcich na území Slovenska. Výstava bola otvorená vernisážou dňa 16.01. a verejnosti prístupná v dňoch 07. -31.01. s návštevnosťou 150.

• Lokality svetového prírodného dedičstva na Slovensku. Výstava bola zameraná na významné lokality prírodného dedičstva UNESCO. Výstava bola verejnosti prístupná v dňoch 15. – 22.05. s návštevnosťou 148.

• Mokrade – poklady prírody. Výstava bola zameraná na významné mokradové lokality na území Slovenska, ktoré sú zapísané v dohovore RAMSARS. Výstava bola verejnosti prístupná v dňoch 22.05. – 09.07. s návštevnosťou 92.

• Skryté krásy divokej prírody. Výstava prezentovala fotografie Asociácie poľovníckeho zväzu na Slovensku. Výstava bola otvorená vernisážou dňa 16.09. a verejnosti prístupná v dňoch 16.09. – 15.10. s návštevnosťou 137.

Spolu bolo realizovaných 7 výstav s celkovou návštevnosťou 1 147.

V rámci **Environmentálneho vzdelávania** boli realizované 4 úlohy zamerané na vzdelávanie detí, verejnosti a múzejnú pedagogiku a koordináciu prednáškových aktivít a propagáciu múzea:

• Ekodni jar, ekodni jeseň. Úloha bola zameraná na environmentálne vzdelávanie detí a mládeže realizované múzejným pedagógom, odbornými pracovníkmi múzea a pracovníčkami pre environmentálne vzdelávanie. V rámci besied a prednášok bolo prezentovaných 12 tém. V jarnom termíne pod názvom Ekodni jar zabezpečili pracovníci múzea 23 prednášok na 6 školách s účasťou 728 detí, žiakov, študentov a pedagógov. V jesennom termíne pod názvom Ekodni jeseň zabezpečili pracovníci múzea 14 prednášok na 5 školách s účasťou 433 detí, žiakov, študentov a pedagógov. Na školách bola prezentovaná aj putovná výstava Ekosystémové služby mokradí s účasťou 237 žiakov, študentov a pedagógov. Bola zabezpečená príprava žiakov ZŠ na biologické olympiády v počte 54.

• Múzejná pedagogika a koordinácia prednáškových aktivít a propagácie múzea. V rámci vzdelávacej aktivity pre marginalizované skupiny bol realizovaný 13. ročník Fragmenty z prírody zameraný na využívanie jaskýň človekom od praveku po súčasnosť, ktorý bol spolu s prednáškou prezentovaný v Slovenskej knižnici pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči a Spojenej škole internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči dňa 10.12. s účasťou 32.

V rámci Dňa otvorených dverí na MŽP SR dňa 30.05. bolo realizované: Určovanie cicavcov slovenskej fauny podľa lebiek; Poznávanie denných a nočných dravcov Slovenska; Poznávanie našich drevín; Poznávanie nástrojov pravekého človeka.

V rámci Dňa otvorených dverí pri príležitosti 10. výročia archívu SMOPaJ dňa 24.11. bolo realizované: Prezentácia digitálneho archívu; Informácie o činnosti a úlohách múzea; výstava zaujímavých archívnych dokumentov; prehliadka archívneho depotu a mnoho iného pre deti súčasťou 268.

V rámci spolupráce bol zabezpečený cyklus prednášok v oblasti environmentálneho vzdelávania a 2 terénne exkurzie (letný semester, zimný semester) pre Univerzitu 3. veku pri Akadémii ozbrojených síl M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši v počte 59 platených prednášok v sume 1 334 € s účasťou 995.

Boli poskytnuté odborné konzultácie pri riešení prác študentov vysokých škôl: 1 bakalárska práca na UMB Banská Bystrica (téma Teplomilné druhy rastlín západnej časti Liptovskej kotliny), 1 dizertačná práca na UPJŠ Košice (téma Výskyt druhov *Taraxacum besarabicum* a *Achilleptarmica* na Slovensku).

Jeden zamestnanec sa zúčastnil na kolokviu účastníkov Národného projektu M3G, vzdelávací kurz Múzejná pedagogika II., ktorý sa uskutočnil 13. a 14.04. v Múzeu mincí a medailí v Kremnici.

V oblasti **Environmentálneho vzdelávania verejnosti** bolo zabezpečených 6 workshopov, 6 eko a speleo podujatí, 3 prednášky a 10 podujatí k významným dňom:

Workshopy realizované v rámci PHÚ:

Prebúdanie jari – remeselnícke variácie sa konalo dňa 24. 3. – zdobenie veľkonočných kraslíc rôznymi technikami, výrobky z drôtu a šúpolia, zdobenie veľkonočných medovníkov, ukážky výroby veľkonočných produktov z včelieho vosku, háčkované veľkonočné ozdoby, ukážky zhotovovania výrobkov z prútia spojené s predajom, s návštevnosťou 200.

Stavanie vtáčích búdok a krmidiel sa konalo dňa 15. 12. – rozprávanie o starostlivosti o zver a vtáctvo v zimných mesiacoch, ukážky potravy, výroba vtáčích búdok a krmidiel z dreva, s návštevnosťou 67.

Remeselnícke variácie Vianoc ADVENT 2015 sa konali v dňoch 7. – 8.12. – ukážky ručného maľovania vianočných guľ, pečenie točených vianočných oblátok, ukážky zdobenia vianočných medovníkov, výrobky z keramiky, drôtu, šúpolia, včelieho vosku a prútia spojené s predajom, s návštevnosťou 536.

Workshopy realizované nad rámec PHÚ:

Detské dni sv. Huberta v múzeu vo Sv. Antone, sa konali v dňoch 18. – 19.06. Podujatie bolo realizované v spolupráci s Múzeom vo Sv. Antone – poznávanie stôp chránených cicavcov Slovenska; Poznávanie obojživelníkov a plazov chránených druhov Slovenska; Poznávanie chránených cicavcov podľa lebiek; Poznávanie drevín; Lezenie po jaskyniarskom rebríku, s návštevnosťou 2100.

V rámci mesiaca Apríl -mesiac lesov bolo pre Strednú lesnícku školu v Banskej Štiavnici realizované poznávanie stôp chránených cicavcov Slovenska; Poznávanie obojživelníkov a plazov chránených druhov Slovenska; Poznávanie chránených cicavcov podľa lebiek; Poznávanie drevín; Lezenie po jaskyniarskom rebríku s účasťou 842.

V rámci výstavy Rysy a ich príbuzní vo svete boli v dňoch 07. -30.01. realizované workshopy Poznávanie zvukov lesných zvierat, kreslenie, ekohry, kvíz s účasťou 66.

Prednášky realizované nad rámec PHÚ:

Ochrana prírody a obojživelníky okolo nás- realizované pre študentov Bilingválneho gymnázia v Sučanoch, 15.1.s účasťou 42.

Poznatky z ciest do Ruskej federácie, Kras a jaskyne Slovenska a Význam veľkých šeliem v ekosystémoch - realizované pre Strednú odbornú školu elektrotechnickú Liptovský Hrádok, 13.05., 27.05. 03.09. a 10.09.s účasťou 249.

Zbaľ sa a pod' na ... Liptov - realizované vo Vlastivednom múzeu Považská Bystrica, 22.05., účasť 30.

Eko a speleo podujatia

Vietnam – krajina známa i neznáma, prednášajúca: doc. RNDr. Danka Šubová, CSc. účasť 32.

Mineralogicko-speleologická výskumná výprava do jaskýň východnej Sibíri, Rusko, prednášajúci: RNDr. Monika Orvošová, PhD., Ing. Peter Holúbek, účasť 17.

Prvá svetová vojna a Liptov, prednášajúci: PhDr. Peter Vítek, účasť 27.

Mokrade – poklady prírody, prednášajúca: RNDr. Oľga Removčíková, účasť 75.

Geologicko-geomorfologický vývoj územia Oravy, prednášajúci: RNDr. Jaroslav Kocian, účasť 22.

Výprava do jaskýň na južný Ural, prednášajúca: RNDr. Monika Orvošová, PhD., účasť 24

Podujatia realizované k významným dňom ŽP:

Svetový deň mokradí (2. február). Dňa 25.02. bol realizovaný workshop Mokrade pre našu budúcnosť – ohrozenie a význam mokradí v budúcnosti, poznávanie vodných živočíchov a rastlín, poznávanie vodných živočíchov podľa stôp, biotop mokradí v mozaike. Podujatie bolo zamerané na ŠŠ a 1. stupeň ZŠ, s návštevnosťou 60.

Svetový deň vody (22. marec). Dňa 20.03. bol realizovaný workshop Nad vodou a pod vodou – rozprávanie o význame vody, tvorba vodného sveta a jeho okolia, poznávanie živočíchov, ktoré žijú vo vode a pri vode, poznávanie vodných živočíchov podľa stôp. Podujatie bolo zamerané na MŠ s návštevnosťou 21. Prednáška Voda kolíska života a prameň zdravia bola zameraná na ZŠ s návštevnosťou 18.

Svetový deň vtáctva (1. apríl). Dňa 16.04. bol realizovaný workshop Poslovia jari - rozprávanie o význame vtáctva a jeho ochrane, určovanie vtáčích druhov, poznávanie vtáčích zvukov; ekohra Nájdi sa po zvuku a pohybe; prednáška Poslovia jari. Podujatie bolo zamerané na 1. stupeň ZŠ s návštevnosťou 38.

Svetový deň Zeme (22. apríl). Dňa 23.04. bol realizovaný workshop Pátranie po tajomstvách prírody – rozprávanie o význame a ochrane Zeme, poznávanie živočíchov, poznávanie húb a šišíek; ekohra Zahrajme sa na detektíva a prírodné pexeso. Podujatie bolo zamerané na 1. stupeň ZŠ s návštevnosťou 32. Prednáška Národné parky Slovenska, workshop – rozprávanie o ochrane a význame Zeme, poznávanie chránených obojživelníkov a plazov Slovenska, poznávanie našich drevín, poznávanie lebiek lesných cicavcov. Podujatie bolo zamerané na 2. stupeň ZŠ s návštevnosťou 30.

Medzinárodný deň detí (1. jún). Dňa 03.06. bol realizovaný workshop Kto žije v lese - poznávanie lesných zvierat, vymaluj si zvieratko; ekohra – Hod šiškou na cieľ. Podujatie bolo zamerané na ŠŠ s návštevnosťou 29.

Svetový deň životného prostredia (5. jún). Dňa 5.06. bol realizovaný workshop Biodiversity and Nature – poznávanie rastlín a drevín, poznávanie obojživelníkov a plazov, poznávanie cicavcov a vtáčích druhov podľa stôp a iných znakov. Podujatie sa konalo v spolupráci s organizáciou Green Week a bolo zamerané na ZŠ s návštevnosťou 40.

Dni európskeho kultúrneho dedičstva na Slovensku. Dňa 21.09. bola realizovaná prednáška Slovenské jaskyne v UNESCO. Podujatie bolo zamerané na 3. – 7. ročník ZŠ s návštevnosťou 24.

Svetový deň zvierat (4. október). Dňa 15.10. bol realizovaný workshop Čo nám povie teta sova – poznávanie chránených druhov stavovcov, zahrajme sa na slepú babu - poznávanie živočíchov hmatom a sluchom; ekohra Neposlušné písmenká. Podujatie bolo zamerané na 1. stupeň ZŠ s návštevnosťou 18.

Svetový deň chôdze (1. október). Dňa 02.10. bolo v rámci podujatia Deň chôdze Hore Váhom – dolu Váhom realizovaný workshop Čo ukrýva tajomná skrinka matky prírody, určovanie plodov drevín, poznávanie jedlých, nejedlých a jedovatých húb, poznávanie vtáčích druhov a cicavcov žijúcich na našom území; ekohra Hod šiškou na cieľ. Podujatie bolo určené pre širokú verejnosť a uskutočnilo sa v spolupráci s CVČ a Asociáciou športu v Liptovskom Mikuláši, s účasťou 1 201.

Európsky týždeň vedy a techniky. Dňa 13. 11. sa konali prednášky Povesti a legendy o jaskyniach, riekach, plesách..., Poznávajme lesné zvieratá. Podujatie bolo zamerané na MŠ a 1. stupeň ZŠ s návštevnosťou 53.

Celková účasť na podujatiach výchovy a vzdelávania (workshopy, prednášky, eko a speleo večery, podujatia k významným dňom ŽP) bola 8 640.

V átriu MŽP SR boli prezentované nasledovné výstavy SMOPaJ: Lokality svetového prírodného dedičstva v SR (18. – 27.11.), Speleofotografia (15.12. – 8.01.);

• Kompletizácia vzdelávacích programov v nových expozíciách bola realizovaná s osobitným dôrazom na propagáciu prírodných hodnôt a ochranu prírody a krajiny Slovenska. Celkom bolo vypracovaných 35 vzdelávacích programov pre 8 cieľových skupín návštevníkov s využitím expozičných celkov, filmov, expozičných a interaktívnych prvkov.

Kras a jaskyne, geológia, archeológia, história: programy – 1klasický, 1 rodinný, 1 pre marginalizované skupiny, 5 rozšírených (Kras a jeho charakteristika, Sintrová výzdoba, Život v jaskyni, Speleoarcheológia Jaskyniarsky prieskum a výskum).

Mineralógia: programy-1klasický, 1 rodinný, 1pre marginalizované skupiny, 4 rozšírené (Vznik prvkov a hornín, Typy minerálov, Drahokamy a ohrozené minerály, Baníctvo).

Chránená príroda: programy – 1klasický, 1 rodinný, 1 pre marginalizované skupiny, 9 rozšírených (Botanika – ríša rastlín, Mykológia – ríša húb, Zoológia – ríša živočíchov, NATURA 2000, Genetické základy biodiverzity, Fotosyntéza a dýchanie, Rozmnožovanie a rodozmena, Spoločenstvá biocenózy a ekosystémy, Etológia).

Človek a hory: programy – 1klasický, 1 rodinný, 1 pre marginalizované skupiny, 1 rozšírený(Enviromentálny dopad aktivít človeka v horách).

Paleontológia: programy – 1klasický, 1 rodinný, 1 pre marginalizované skupiny, 1 rozšírený (Paleontológia – pohľad do minulosti).

História budovy a múzea – klasický program.

• V rámci skupiny úloh Poskytovanie informácií verejnosti zo Štátneho zoznamu, Národnej databázy jaskýň o medzinárodných dohovoroch (Ramsarský dohovor, Washingtonský dohovor, NATURA 2000) bolo vybavených 10 žiadostí o informácie o chránených územiach a chránených stroch. Požadované údaje boli spracované vo forme tabuliek, štatistických prehľadov o sústave chránených území v SR i jednotlivých územiach, ako aj skenovaných dokumentov zbierky listín štátneho zoznamu.

Návštevnosť internetovej stránky Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny bola 42 856.

• V rámci zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) boli vybavené 4 e-mailové žiadosti týkajúci sa archívnych dokumentov a činnosti múzea.

• Poskytovanie informácií zriaďovateľovi – bolo vypracovaných 24 tlačových informácií a 21 tlačových správ o podujatiach múzea.

• Sprístupnenie archívnych fondov a zbierok - bolo zaevidovaných 118 bádateľských návštev, z toho 87 externých, 31 interných. Bolo vybavených 293 výpožičiek, z toho 92 absenčných, 201 prezenčných. Zaregistrovaných bolo 29 bádateľov, z toho 18 externých, 11 interných.

•Výpožičné služby knižnice - bolo vybavených 583 výpožičiek, z toho 369 absenčných výpožičiek, 214 prezenčných a 10 MVS. Zaregistrovaných bolo 26 čitateľov, z toho 20 interných a 6 externých.

•Hubárska a bylinkárska poradňa – bolo realizovaných 22 hubárskych poradní (65 klientov) a 2 bylinkárske poradne (19 klientov); počet determinovaných vzoriek v hubárskej poradni 134 a v bylinkárskej poradni 14.

•Internetové pripojenie, správa ŽP-net a web stránka múzea - boli aktualizované informácie o realizovanom projekte Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie a o činnosti múzea.

V 2 úlohách marketingu boli realizované:

•Prieskum trhu, tvorba cien, ponuka produktov múzea

•Tvorba a realizácia propagačných materiálov

- bola zabezpečená ponuka vlastných edičných titulov (Slovenský kras, Naturae tutela a Sinter) a drobného komisionálneho tovaru (výrobky a šperky z minerálov) s tržbou 1 045,60 € a za podujatia a prednášky bola tržba 2 258,80 €. Boli pripravené propagačné materiály o podujatiach múzea (plagáty, pozvánky a postery) v počte 886 kusov.

- bola zabezpečená prezentácia podujatí a výstav múzea prostredníctvom tlače 9; televízie 7; rádia 4; web stránok múzea, MŽP SR a mestských a regionálnych inštitúcií 81; Informačného centra mesta 12. Bola zabezpečená prezentácia slávnostného otvorenia reinštalovaných expozícií múzea, ktoré sa konalo pri príležitosti 85. výročia založenia múzea v TV Liptov (1 vstup), RTVS (1 vstup), TASR (1 vstup), SITA (1 vstup), Rádio Regina (1 vstup), Rádio Lumen (1 vstup), Rozhlas (1 vstup), L Rádio (1 vstup), MY Liptovské noviny (1 vstup), TV Markíza (1 vstup), TA3 (1 vstup), prezentácia podujatia Remeselnícke variácie Vianoc ADVENT 2015 (1 vstup).

V časti **MONITORING, INFORMATIKA A DOKUMENTÁCIA** bolo riešených 8 úloh:

•Vedenie štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody a krajiny. V rámci evidencie osobitne chránených častí prírody a krajiny bola zapísaná zmena ochrany (znovuvyhlásenie) – aktualizácia CHVÚ Záhorské Pomoravie a vyhlásenie verejnosti voľne prístupnej jaskyne Partizánska jaskyňa (PP).

Zoskenovaných bolo 120 strán dokumentov chránených území.

K 31.12. bolo v štátnom zozname evidovaných: 9 národných parkov, 14 chránených krajinných oblastí, 41 chránených vtáčích území, 1011 maloplošných chránených území v 2. až 5. stupni ochrany (CHKP, CHA, PR, PP, súkromné PR, NPR, NPP), 1 obecné chránené územie 5 jaskýň (PP) verejne nie prístupné, 1 jaskyňa (PP) verejne prístupná, 40 jaskýň (PP) voľne prístupných, 30 jaskýň (NPP) bez ochranného pásma, 14 jaskýň (NPP) s ochranným pásmom, 5 prírodných vodopády (NPP) bez ochranného pásma, 443 chránených stromov a ich skupín vrátane stromoradií (1249 jedincov).

•Vedenie Národnej databázy jaskýň SR. Do databázy bolo zaevidovaných 39 nových jaskýň. Celkový počet jaskýň v databáze je 7107. Doplňli sa lokality do geomorfologických celkov

Volovské vrchy – Galmus 10 jaskýň, Podtatranská kotlina – Hybianska pahorkatina 6 jaskýň a Košická kotlina Medzevská pahorkatina 5 jaskýň. Do zoznamu literatúry pribudlo 88 článkov, celkový počet 4312 článkov. Do databázy bolo vložených 52 fotografií vchodov jaskýň spolu je v databáze 3525 fotografií. Doplnilo sa 109 mapových plánov a ich celkový počet je 1493. Databáza bola doplnená o 52 súradníc vchodov do jaskýň JTSK aj WGS zameraných GPS prístrojmi, celkovo je v databáze 4444 súradníc. Aktualizácia údajov bola vykonaná v databáze pre 456 jaskýň, hlavne v doplnení genetických typov, morfológie, tektonických jednotiek, hodnôt jaskyne (nálezy, druhy výplne, prolongačné údaje a iné charakteristické znaky jaskyne). Údaje boli získané zo zaslaných správ, z jaskyniarскеj literatúry a z web stránok od oblastných skupín SSS. Pre vloženie dokumentácie do databázy a do archívu Podzemných krasových javov múzea sa doplnili do správ a identifikačných kariet registračné čísla k príslušným jaskyniam a previedla sa úprava 1545 dokumentov z formátu WORD do formátu PDF a JPG. Spolu sa v archíve múzea v digitálnej forme nachádza 3110 údajov k jaskyniam.

V rámci dokumentačných úloh boli riešené 2 úlohy:

- Dokumentácia vzťahov medzi jaskynným osídlením a mimo jaskynnými sídliskovými aglomeráciami v praveku a v dobe historickej. Bol vykonaný povrchový prieskum speleologických lokalít a mimo jaskynných lokalít na Liptove: 6 prieskumov v oblasti Nízkych Tatier (Poludnica, Končistý, Rohačka, Demänovská dolina), zisťovanie a fotografické dokumentovanie nelegálnych zásahov na lokalitách: 4 nelegálne zásahy nahlásené KPÚ Žilina, fotografovanie archeologických lokalít v spolupráci s AÚ SAV Nitra pri výskume na hradisku Končistý. Realizovaná bola fotodokumentácia nových nápisov v Demänovskej ľadovej jaskyni: 9 ks.

- Dokumentácia histórie ochrany prírody a jaskyniarstva, v ktorej bol spracovaný vývoj v ochrane prírody na Slovensku v 1. časti obdobia rokov 1939 – 1955. Bola vypracovaná charakteristika a analýza procesov prebiehajúcich v ochrane prírody v skúmanom období: štátoprávne zmeny postavenia Slovenska v rokoch 1938 – 1945 a ich vplyv na ochranu prírody na Slovensku; zmeny štátnych hraníc s Nemeckom, Maďarskom a Poľskom v rokoch 1938 – 1939, odstúpenie častí územia Slovenska a jeho vplyv na územnú ochranu prírody; návrh zákona o ochrane pamiatok z roku 1939 pripravený Štátnym referátom na ochranu pamiatok na Slovensku (ŠROP); zrušenie ŠROP a reakcie odbornej verejnosti; príprava vyhlásenia prírodnej rezervácie v oblasti Bešeňovských travertínov ŠROP v roku 1939; Tatranský program pripravovaný v rokoch 1940 – 1941, jeho vzťah k ochrane prírody Tatier; ochrana Svätajurského Šúru v rokoch 1939 – 1945 a snahy o jeho záchranu; snahy o znovuoživenie ochrany prírody na Slovensku, historicky významné publikácie (Ochrana prírodných pamiatok od Jána Volka-Starohorského v roku 1941 a Ochrana pamiatok nášho ľudu a prírody od Dr. Jána Martina Novackého a Rudolfa Bednárika v roku 1943); vplyv významných osobností a inštitúcií na vývoj ochrany prírody na Slovensku v skúmanom období.

- Národný projekt Digitálne múzeum. Bol vykonaný výber a zapožičanie zbierkových predmetov pre účely digitalizácie na digitalizačné pracoviská mimo múzea v počte 218 predmetov koordinácia prác a výpožičiek, oprava katalogizačných záznamov po konverzii dát a predmetov zaradených do digitalizačnej kampane, príprava podkladov a súhlasu pre zverejnenie dát na portáli Slovakiana.

V rámci odbornej správy zbierok bola zabezpečená prvostupňová a druhostupňová evidencia v zmysle platnej legislatívy.

•V úlohe Prvostupňová evidencia zbierkových predmetov a doplnkového dokumentačného materiálu, činnosť komisí bola vykonaná prvostupňová evidencia nadobudnutých predmetov kultúrnej hodnoty v prírastkových knihách a v programovom nástroji ESEZ 4G: 62 ev. č. = 89 ks, z toho humanitné zbierky 49 ev. č. = 62 ks a prírodovedné zbierky 13 ev. č. = 27 ks; realizovaná povinná tlač prírastkovej knihy z programového spracovania ESEZ 4G, vedenie agendy výpožičiek zbierkových predmetov, spracovanie podkladov pre evidenciu archeologických nálezov získaných v roku 2014 z výskumu v SMOPaJ a pre evidenciu doplnkového expozičného materiálu získaného v roku 2015 v súvislosti s potrebami budovania expozície.

Realizované boli 2 zasadnutia KTZ:

- Dňa 24.04.prírodné vedy: kúpa 9 ks(7 ks paleontologický materiál, 1 pštrosie vajce, 1 model meteoritu), 10 entomologických škatúľ hmyzu v hodnote 954 €; spoločenské vedy: kúpa 1 ks v hodnote 25 €, zber: prírodné vedy 0 ks, zber: spoločenské vedy 15 ks, žiadne dary neboli získané.

- Dňa 14.12.prírodné vedy: kúpa 9 ks v hodnote 475 €, spoločenské vedy: kúpa 6 ks v hodnote 6 €, prírodné vedy: zber 11 ks, spoločenské vedy: zber 29 ks, žiadne dary neboli získané.

Realizovala sa príprava odbornej revízie múzejného zbierkového fondu, boli zadefinované revízne komisie a plán revízie.

•V úlohe Odborné spracovanie zbierok a ich ochrana v zmysle platnej legislatívy bola realizovaná determinácia a odborné spracovanie zbierkových predmetov v 2-stupňovej evidencii: 23ev.č. / 34 ks (humanitné zbierky),oprava katalogizačných záznamov po konverzii dát: 1050,vytváranie nových autorít pre katalogizáciu v programovom nástroji ESEZ4G: 20 záznamov, doplnenie katalogizačných záznamov v programe ESEZ 4G o zábery získané skenovaním a fotografovaním: 201, spracovanie ročných prehľadov a štatistík v evidencii zbierok pre výročné správy, vedenie knihy výpožičiek – evidencia výpožičiek zbierkových predmetov múzea, vedenie knihy deponátov – evidencia zbierkových predmetov.

V rámci odbornej ochrany zbierkového fondu bolo vykonané základné ošetrenie zbierok a ich trvalé uloženie v nových depozitároch, základné ošetrenie archeologických nálezov získaných z výskumu v SMOPaJ v rokoch 2012- 2013 v počte cca 1047 kusov, kontrola podľa zoznamov, podklady na prípravu dokumentácie pre potreby KTZ. Boli zabezpečené výtvarné diela na reštaurovanie v počte 10 obrazov. Boli trvalo uložené literárne, filmové a fonetické pamiatky v nových depozitárnych priestoroch po namontovaní zásuvných dverí na regáloch, zakonzervované zbierkové predmety v rámci projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie v počte 156 ks. Bolo zabezpečené chemické ošetrenie zbierkových predmetov a exponátov v novo rekonštruovaných častiach expozície.

•Evidencia a odborné spracovanie archívnych fondov a zbierok. V knihe prírastkov Archívu SMO-PaJ a v Afondoch (centrálne archívna evidencia všetkých archívov na Slovensku) bolo zaevidovaných 15 archívnych fondov a archívnych zbierok. Roztriedených a usporiadaných bolo 13,2 bm archívnych dokumentov. V archívnych fondoch a osobných fondoch bolo v informačnom systéme Bach ProArchív v aplikácii Inventáre upravených 742 inv. č. V zbierke fotografií bolo v Bach ProArchív v aplikácii Fotoarchív spracovaných 194 inv. č., v zbierke negatívov a diapozitívov 114 inv. č., v zbierke CD bolo spracovaných 224 ks CD nosičov – 794 inv. č. Stav k 31.12. je 72 706 inv. č.

Iné zbierky: V zbierke podzemných krasových javov bolo v informačnom systéme Bach ProArchív v aplikácii Inventáre upravených 950 inventárnych jednotiek, spracovaných 435 nových inv. č. (prírastok 0,80 bm), v zbierke podujatí 14 inv. č. (0,2 bm) a v zbierke výstav SMOPaJ bolo upravených 678 inv. č.

Priebežné spracovanie a skenovanie archívnych dokumentov, kontrola metadát digitálnych objektov v rámci udržateľnosti projektu Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie v oblasti ochrany prírody.

•Ochrana archívnych fondov a zbierok. Do nových archívnych obalov bolo preložených 13,2 bm archívnych dokumentov Zbierky listín štátneho zoznamu a 10 bm AF Družstvo Demänovských jaskýň.

•Zabezpečenie správy registratúry. V rámci úlohy bola vedená elektronická registratúra SMOPaJ, zabezpečená tvorba spisov, správne zaradenie spisov v rámci platného registratúrneho plánu a odovzdávanie, preberanie a uloženie archívnych dokumentov do archívu SMOPaJ. Prevzatie archívnych dokumentov zo ŠOP SR. Pripravilo sa vyradenie dokumentov bez trvale dokumentárnej hodnoty z rokov 2000-2010 platného registratúrneho plánu. Na školení k novele zákona o archívoch a registratúrach vo Zvolene (14.12.) sa zúčastnili 2 pracovníčky.

•Evidencia a odborné spracovanie knižničného fondu a jeho ochrana v zmysle platnej legislatívy. Prírastok knižničného fondu bol za sledované obdobie 378 knižničných jednotiek v hodnote 2 941,82 € (darom 227 kn. j., kúpou 4 kn. j., výmenou 147 kn. j.). Z dôvodu dlhodobej pracovnej neschopnosti pracovníčky knižnice neboli knihy spracovávané v elektronickom formáte Virtua (k 31.12.2014 spracovaných 4 259 kníh). Pokračovalo sa v revízii knižničného fondu.

•Bibliografia publikačnej činnosti pracovníkov SMOPaJ. Bola ukončená bibliografia publikačnej činnosti pracovníkom múzea za rok 2014 a vyhotovených 42 bibliografických záznamov publikačnej činnosti za rok 2015 od 17 autorov.

•Koordinácia realizovaných a pripravovaných projektov zo ŠF a EF. Bola realizovaná implementácia 1 projektu v rámci operačného programu Životné prostredie, programovacie obdobie 2007 - 2015: Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie. K uvedenému projektu bolo zabezpečené verejné obstarávanie, celkom 18 verejných súťaží mimo autorskú tvorivú časť projektu. K projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie boli vypracované 2 priebežné a 1 záverečná monitorovacia správa, 8 mesačných správ o pokroku v implementácii projektu, 16 správ o plnení Vecného a časového harmonogramu projektu, 15 žiadostí o platbu a 2 žiadosti o nepodstatnú zmenu projektu. Bola zabezpečená súčinnosť s uskutočnenou kontrolou na mieste č. 3 a vládny auditom k stavebnej časti projektu. Zabezpečovala sa informovanosť a publicita projektu o aktuálnom stave plnenia na webovom sídle múzea, v odborných časopisoch, v múzejnom bulletinu a na odborných konferenciách.

Súčasne bola realizovaná príprava a vypracovanie projektových zámerov v rámci nového operačného programu Kvalita životného prostredia pre programovacie obdobie 2014-2020 v súlade s dostupnými informáciami a v koordinácii so SOPaTK MŽP SR k novému operačnému programu. Na SAŽP boli zaslané podklady pre zapojenie sa do Národného projektu SAŽP Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality ŽP na Slovensku.

Priebežne boli sledované výzvy na projekty v oblasti kultúry, národné a nadačné grantové schémy. V rámci grantovej schémy Environmentálneho fondu MŽP SR bola vypracovaná a podaná 1 žiadosť o dotáciu fondu na podporu prezentačných aktivít múzea pre projekt Environmentálne publikácie k 85. výročiu SMOPaJ, 2.časť. Bola vypracovaná záverečná správa, vyhodnotenie a zúčtovanie implementovaného projektu podporeného darom od Komunitnej nadácie Liptov a projektu podporeného Environmentálnym fondom.

Pre projekt Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie v oblasti ochrany prírody, NATURA 2000 v celoživotnom vzdelávaní a projekt Získanie súradníc vchodov do jaskýň bola vypracovaná následná monitorovacia správa.

•V rámci úlohy Zabezpečenie vnútornej kontroly v súlade so zákonom NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov bola kontrolná činnosť vykonávaná podľa schváleného Plánu kontrolnej činnosti na rok 2015. Kontroly boli vykonávané na základe Smernice č. 1/2005 na zabezpečenie a výkon vnútornej kontroly múzea so zákonom NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov. Kontrola dodržiavania pracovnej doby (priebežne) nedostatky odstránené v priebehu kontrol. Kontrola pokladní (09.07.) nedostatky neboli zistené. Kontrola dodržiavania vnútornej Smernice o auto prevádzke múzea (06.-08.07.)zistené nedostatky: chýbajúce žiadanky na prepravu, doplnené k záznamom o jazde v priebehu kontroly. Iné nedostatky neboli zistené. Kontrola dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní (04. – 06.08.) nedostatky neboli zistené. Kontrola dodržiavania Smernice na kontrolu používania alkoholických nápojov a iných omamných látok (20.10.) zistené nedostatky:1 pracovníčka sa odmietla podrobiť dychovej skúške, vypracovaný zápis, ktorý bol prejednaný s riaditeľkou múzea za prítomnosti dotknutej pracovníčky, ktorá bola dôrazne napomenutá s tým, že v prípade opätovného zistenie požitia alkoholických nápojov budú voči nej vyvodené príslušné opatrenia. Kontrola pokladní (30.11) nedostatky neboli zistené. Kontrola dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní (08. – 10.12.) nedostatky neboli zistené. Inventúra tovaru a vstupeniék (17.12.)nedostatky neboli zistené. Kontrola zápisov kontrol vedúcich zamestnancov múzea v zmysle Príkazu riaditeľky č. 1/2005 (30.12.)nedostatky neboli zistené. Revízia zbierkových predmetov – začiatok revízie 16.12., revízia pokračuje aj v roku 2016, nedostatky zatiaľ neboli zistené.

•V rámci úlohy Referát CO, PO, BOZP zamestnanci múzea boli zabezpečení ochrannými pomôckami a prostriedkami podľa múzejnej smernice BOZP. V hodnotenom období sa vyskytol 1 pracovný úraz. Bola vykonaná kontrola Odborom krízového riadenia a kritickej infraštruktúry MŽP SR (bez nedostatkov).

V časti **EDIČNÁ ČINNOSŤ** časopis Slovenský kras 53/1 nebol vydaný z dôvodu nedostatku príspevkov. Bolo zabezpečené vydanie časopisu Naturae tutela 19/1 a 19/2. Číslo 19/1 obsahuje 9 odborných článkov od 14 autorov na 100 stranách a číslo 19/2 obsahuje 9 odborných článkov od 18 autorov na 88 stranách. Oponentské, jazykové, korektorské a grafické práce prebehli bez nedostatkov. Bol vydaný časopis Sinter 23/2015s 28 článkami na 44 stranách, v ktorých sú publikované výsledky múzea vo všetkých oblastiach za rok 2014. Redaktorské, jazykové a grafické práce bez nedostatkov. Vydanie katalógu k výstave fotografií Ekofotografia 2015bolo zabezpečené s finančným príspevkom mesta Liptovský Mikuláš. Sprievodca po múzeu bol vydaný vo formáte A5 v rozsahu 48 strán v náklade 2000 ks, skladačky v náklade 5000 ks (slovenská mutácia 3000 ks, anglická mutácia 2000 ks).Sprievodca po Archíve SMOPaJ bol vydaný vo formáte A5 v rozsahu 24 strán v náklade 500 ks.

V časti **INVESTIČNÉ AKCIE, BUDOVANIE A ÚDRŽBA ZARIADENÍ** boli plnené 2 úlohy:

- V rámci úlohy Realizácia a ukončenie prác na expozíciách bol zabezpečený odborný dohľad pracovníkov múzea nad realizáciou diorám a vitrín, úpravou a inštalovaním zbierkových predmetov v rámci projektu Rekonštrukcia historickej budovy múzea, kultúrnej pamiatky pre environmentálne vzdelávanie. Pracovníci boli zapojení do finálnej úpravy diorám, vitrín a prezentačných priestorov. Bolo zabezpečené finálne umiestnenie a kontrola popisov zbierkových predmetov a odborné chemické ošetrovanie a úprava zbierkových predmetov prírodovedného charakteru.

- V rámci úlohy Záručný servis a správa historickej budovy boli uzatvorené servisné zmluvy s firmami Berendsen Textil Servis, spol. s r. o. Drietoma (servis rohoží), č. zmluvy 801584, ročné náklady 842,40 €; Medve, spol. s r. o. Liptovský Mikuláš (servis vykurovania), č. zmluvy 0101/2014, ročné náklady 3 820,20 €; MK Alarm, spol. s r. o. Liptovský Mikuláš (zabezpečovací systém na Ul. Školskej), č. zmluvy 12/2015, ročné náklady 1 440,00 €; MK Alarm, spol. s r. o. Liptovský Mikuláš (zabezpečovací systém Ul. Školská), č. zmluvy 797/EZS/2015/8, ročné náklady 662,28 €; MK Alarm spol. s r. o. Liptovský Mikuláš (požiarny systém Ul. Školská), č. zmluvy 797/EPS/2015, ročné náklady 2 402,12 €; Kone, spol. s r. o. Bratislava (servis výťahu), č. zmluvy 62003784, ročné náklady 568,08 €; Hasil, spol. s r. o. Bratislava (revízia požiarnych dverí), na objednávku, ročné náklady 360 €. Ing. Zdeněk Pospíšil Liptovský Mikuláš (sadové úpravy), č. zmluvy 39/2015, ročné náklady 2 809,20 €; Komunálna poisťovňa, a. s. Bratislava (poistenie budovy Ul. Školská), č. poisťovnej zmluvy 6815083801, ročné náklady 5 422,83€.

Celkové ročné náklady 18 327,11 €.

V časti **MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA A SPOLUPRÁCA S INÝMI INŠTITÚCIAMI** sa v oblasti medzinárodnej spolupráce realizovali nasledovné aktivity:

- Účasť na medzinárodných konferenciách a seminároch: Nebola účasť na žiadnej konferencii.

- Medzinárodné podujatia zamerané na výmenu poznatkov z oblasti ochrany prírody a jaskyniarstva realizované múzeom pri príležitosti 85 výročia jeho založenia:

- **20. Medzinárodná konferencia MUT 2015** konaná pod záštitou MŽP SR v dňoch 20. – 22.10. Prednesených bolo 8 odborných referátov na tému Kópia & Originál v expozíciách technických múzeí. Celkovo sa na konferencii zúčastnilo 32 členov organizácie MUT, z toho 17 zahraničných účastníkov (Poľsko, Srbsko, Slovinsko, Česká republika, Maďarsko).

- **19. Archívne dni v Slovenskej republike** realizovaná pod záštitou MŽP SR v dňoch 19. – 21.05. Prednesených bolo 14 odborných referátov na témy Digitalizácia archívneho kultúrneho dedičstva a 25. výročie založenia Spoločnosti slovenských archivárov. Celkovo sa na seminári zúčastnilo 138 archivárov a historikov zo SR, ČR, Poľska, Maďarska a Rakúska.

Odborná spolupráca bola realizovaná s nasledovnými inštitúciami:

- Památník národného písomníctví Praha, Archiv AV ČR Praha (štúdium archívnych dokumentov a získavanie pramenných informácií o vývoji ochrany prírody a jaskyniarstva na Slovensku);

- Banský inštitút, Ruská akadémia vied Perm, Inštitút environmentálnej fyziky, Univerzita Heidelberg, Nemecko, Inštitút zemskej kôry, Irkutsk Rusko (terénny výskum, laboratórne práce a interpretácie).

Činnosť v organizáciách:

-Stredoeurópska únia technických múzeí MUT,
-ICOM CIMUSET.

Odborná činnosť:

Kontrola bibliografických záznamov do anotovanej speleobibliografie za r. 2010 - 2012 pre potreby Medzinárodnej speleologickej únie vo Švajčiarsku, tvorba citácií použitej literatúry.

Výmena literatúry:

Výmenní partneri: 183 (24 krajín).

Počet získaných titulov periodík: 151.

Vyexpedované tituly: Slovenský kras roč. 51, Naturae tutela roč. 18, Sinter roč. 22.

•V časti Domáca spolupráca boli realizované nasledovné aktivity:

Účasť na konferenciách a seminároch:

-Životné prostredie Európy, Bratislava, 05.05.

-Ekotopfilm – Envirofilm, Bratislava, 25. – 29.05.

- Les a lesníctvo v našich múzeách, Zvolen, 09. – 11.06.

-Jaskyniarsky týždeň, Malá Fatra – Varín, 19. – 23.07.

-Nové trendy výskumu v ekologických disciplínach, Prešov, 09. –11.09. (referát Hlavné témy environmentálneho vzdelávania zabezpečovaného SMOPaJ v Liptovskom Mikuláši)

- Slávnostné podujatie pri príležitosti 20. výročia zápisu jaskýň Slovenského a Aggtelekského krasu do Zoznamu svetového dedičstva a 70. výročia založenia UNESCO, Domica, 22.09.

-Iní v našich rodinách, Martin, 28. – 29.10.

-Múzeá vo vojne, Banská Bystrica, 10. – 11.11. (referát SMOPaJ a 2. svetová vojna)

Účasť na festivaloch:

- Festival múzeí Slovenska, Stará Ľubovňa, 22. – 23.06. (referát Aktivity SMOPaJ zamerané na nevidiacich a slabozrakých návštevníkov, vlastné propagačné materiály, poster, edičné tituly múzea)

Odborná spolupráca bola realizovaná s nasledovnými inštitúciami:

- SSS (budovanie Národnej databázy jaskýň),

- ŠOP SR - SSJ Liptovský Mikuláš (spracovanie štruktúrnych meraní, lokalizovanie jaskýň a ich ochrana),

-Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajské stredisko v Žiline, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, Spojná škola internátna pre slabozrakých a nevidiacich v Levoči (príprava výstav z cyklu Fragmenty z prírody),

-Spojená škola - špeciálna škola v Liptovskom Mikuláši, Špeciálno-pedagogické centrum v Liptovskom Mikuláši (príprava výstav z cyklu Príroda našimi očami),

- Mestský úrad Liptovský Mikuláš, Múzeum Janka Kráľa Liptovský Mikuláš, Dom Matice slovenskej Liptovský Mikuláš, Informačné centrum Mesta Liptovský Mikuláš (propagácia podujatí múzea),
- správy CHÚ ŠOP SR, kultúrne inštitúcie Slovenska (výmena výstav),
- SZOPK, Správa CHKO Ponitrie (príprava a realizácia Tábora ochrancov prírody),
- Univerzita 3. veku pri Akadémii ozbrojených síl M. R. Štefánika Liptovský Mikuláš (prednáškové cykly),
- Prírodovedecká fakulta UK Bratislava, Fakulta ekológie a environmentalistiky (posudky textov v expozíciách),
- Botanický ústav SAV, Slovenská mykologická spoločnosť pri SAV (príprava expozícií),
- Botanická záhrada UK Blatnica, Slovenské národné múzeum Bratislava, Slovenská entomologická spoločnosť - Arachnologická sekcia Bratislava (determinácia zbierok)
- ŠOP SR Banská Bystrica (príprava expozície - mapy CHÚ, organizovanie Odbornej konferencie Klubu seniorov ochrany prírody Slovenska spolu so Správou CHKO Cerová vrchovina),
- Jaskyniarske kluby na území Malej Fatry (účasť na zabezpečení 56. Jaskyniarskeho týždňa).

Činnosť v organizáciách:

- Predsedníctvo Zväzu múzeí na Slovensku,
- Členstvo v Odbornej sekcii pre vzdelávanie a výchovu v múzeách ZMS.

Zapožičanie výstav:

Zapožičaných 20 výstav 8 inštitúciám (múzea, átrium MŽP SR, kultúrne inštitúcie Slovenska, rezortné organizácie MŽP SR), tržba 116,20 €, počet návštevníkov 8 971.

Výmena literatúry:

Výmenní partneri: 37.

Počet získaných titulov periodík: 17.

Vyexpedované tituly: Slovenský kras roč. 51, Naturae tutela roč. 18, Sinter roč. 22, povinné a autorské výtlačky edičnej činnosti múzea za rok 2015.

•51. Tábor ochrancov prírody TOP 2015 bol organizovaný v spolupráci s Ústredným výborom SZOPK v Prievidzi a so ŠOP SR – Správou CHKO Ponitrie a realizovaný v dňoch 12. – 17.07. v Nitrianskom Rudne (okres Prievidza). Celkovo sa na podujatí zúčastnilo 93 dobrovoľných a profesionálnych ochrancov prírody (z toho 11 ČR, 3 Nemecko).

•21. Odborná konferencia Klubu seniorov ochrany prírody na Slovensku sa uskutočnila v dňoch 01. – 02.10. vo Filákovke. Bola realizovaná v spolupráci s Klubom seniorov ochrany prírody. Podujatie bolo venované doc. Dr. Ing. Deziderovi Magicovi (1920 – 2005) a jeho prínosu pre ochranu prírody. Zúčastnilo sa 43 bývalých i súčasných pracovníkov štátnej ochrany prírody Slovenska.

•Podujatia k 85. výročiu založenia múzea a 10 výročia založenia archívu:

- **2. Seminár Originál & Kópia v prírodovedných expozíciách a múzejných archívoch**, konaný pod záštitou MŽP SR dňa 24.06. Seminár organizovaný v rámci schválených aktivít Slovenského komitétu ICOM bol venovaný téme múzejníctva z celosvetového pohľadu a to problematike využitia

kópií pri realizácii výstav aj múzejných expozícií. Prednesených bolo 5 odborných referátov. Na seminári sa zúčastnilo 41 zástupcov múzeí a archívov v rámci Slovenska.

- **Deň otvorených dverí v Archíve SMOPaJ**, konaný dňa 24.11. v priestoroch špecializovaného Archívu SMOPaJ s možnosťou prehliadky zaujímavých archívnych dokumentov a archívnych depôt, informácie o činnosti a úlohách archívu, hry a súťaže. Na podujatí sa zúčastnilo 268 návštevníkov.

- **Seminár 10 rokov Archívu SMOPaJ**, konaný dňa 25.11. Podujatie bolo venované činnosti archívu od jeho založenia po súčasnosť s dôrazom na projekt Digitalizácia fondov a technická podpora informatizácie v oblasti ochrany prírody. Prednesené boli 3 odborné referáty venované činnosti špecializovaného archívu SMOPaJ a činnosti Metodologickej komisie Odboru archívov a registratúr MV SR. Počet účastníkov 30.

V časti **INÉ** bol zabezpečovaný:

- Prevádzkový servis, ekonomický servis, sekretariát, réžie mimo PHÚ, čo predstavovalo zabezpečenie chodu organizácie vo vzťahu k ekonomike organizácie, personálnym otázkam, projektom, vybavovaniu bežnej agendy a správy budov a zariadení.

g) Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

SMOPaJ je špecializované múzeum na ochranu prírody vrátane jaskyniarstva a otázky životného prostredia. Svoje úlohy rieši podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 206/2009 Z. z.“) v znení zákona č. 38/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 206/2009 Z. z., podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov.

a) Pre ústredný orgán múzeum zabezpečilo:

- prezentáciu 2 výstav v priestoroch átria MŽP SR: Lokality svetového prírodného dedičstva SR (18. – 27.11.), Speleofotografia (15.12. – 8.01.);
- vedenie ŠZ vrátane aktualizácie databázy a pripojenia digitálnych skenov listín ŠZ v počte 120 ks a sprístupnenie informácií zo ŠZ v podobe štatistických prehľadov, aktualizácií;
- vedenie Národnej databázy jaskýň SR;
- vypracovanie 24 tlačových informácií a 21 tlačových správ o podujatiach múzea;
- organizáciu podujatí spojených s cyklom prednášok a besied k významným dňom ŽP: Svetový deň mokradí, Svetový deň vody, Svetový deň vtáctva, Svetový deň Zeme, Medzinárodný deň biodiverzity, Medzinárodný deň múzeí, Medzinárodný deň detí, Medzinárodný deň životného prostredia, Dni európskeho kultúrneho dedičstva, Svetový deň zvierat, Svetový deň chôdze, Európsky týždeň vedy a techniky, návštevnosť spolu 1 511;

- organizáciu 11. ročníka medzinárodnej súťažnej prehliadky umeleckej fotografie s ekologickou tematikou Ekofotografia, 13. ročníka výstavy výtvarných prác detí a dospelých s mentálnym postihnutím z cyklu Príroda našimi očami a 13. ročníka výstavy z cyklu Fragmenty z prírody pod názvom Využívanie jaskýň človekom od praveku po súčasnosť určenú hlavne pre skupinu nevidiacich a slabozrakých návštevníkov, návštevnosť spolu 620;
- spoluprácu formou 4 aktivít (Určovanie cicavcov slovenskej fauny podľa lebiek; Poznávanie denných a nočných dravcov Slovenska; Poznávanie našich drevín; Poznávanie nástrojov pravekého človeka) pri realizácii Dňa otvorených dverí na MŽP SR (30.05.).

b) Pre partnerské organizácie múzeum zabezpečilo:

- organizáciu 51. ročníka Tábora ochrancov prírody TOP 2015 v spolupráci s SZOPK a ŠOP SR (12. – 17. 7.) s účasťou 93;
- organizáciu 21. ročníka Odbornej konferencie Klubu seniorov ochrany prírody na Slovensku (1. – 2. 10.) s účasťou 45;
- vedenie ŠZ (úradná evidencia CHÚ a chránených stromov SR) a vedenie národnej databázy jaskýň, cez internetovú stránku Enviroportal, návštevnosť 42 856;
- besedy, prednášky, workshopy, vedomostné kvízy, premietanie vlastných filmových snímkov zameraných na propagáciu ochrany prírody a životného prostredia pre MŠ, ZŠ, SŠ a ŠŠ s dôrazom na európsku legislatívu, návštevnosť spolu 3 615;
- prezentáciu v rámci výstavných stánkov na podujatí Festival slovenských múzeí v Starej Ľubovni.

c) Pre širokú verejnosť múzeum zabezpečilo:

- podujatia Prebúdžanie jari – remeselnícke variácie, Remeselnícke variácie Vianoc – ADVENT 2015, návštevnosť spolu 736;
- hubársku a bylinkársku poradňu, v rámci ktorej poskytlo služby 84 klientom;
- výpožičné služby knižnice: 583 výpožičiek, z toho 369 absenčných výpožičiek a 214 prezenčných výpožičiek, 10 MVS, zaregistrovaných 26 čitateľov z toho 6 externých a 20 interných;
- sprístupňovanie archívnych fondov a zbierok: 118 bádateľských návštev, z toho 87 externých, a 31 interných, bolo vybavených 293 výpožičiek, z toho 92 absenčných a 201 prezenčných; zaregistrovaných bolo 29 bádateľov, z toho 18 externých a 11 interných;
- poskytovanie informácií podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)-vybavené 4 žiadosti týkajúce sa informácií o múzejných a archívnych zbierkach.

Použité skratky:

AÚ SAV – Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied
BOZP – bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
CO – civilná obrana
CVČ – Centrum voľného času
EF – Environmentálny fond
ESEZ – elektronický systém evidencie zbierok
Ev. č. – evidenčné číslo
GPS – Global Position System
GÚ SAV – Geologický ústav Slovenskej akadémie vied
CHA – chránený areál
CHKP – chránená krajinná pamiatka
CHÚ – chránené územie
CHVÚ – chránené vtáčie územie
IC – Informačné centrum
ICOM CIMUSET – Medzinárodná rada múzeí, Medzinárodný výbor pre múzeá a zbierky zamerané na vedu a technológie
Inv. č. – inventarizačné číslo
KTZ – Komisia pre tvorbu zbierok
KPÚ – Krajský pamiatkový ústav
MK SR – Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MUT - Stredoeurópska únia technických múzeí
MVS – medziknižničný výpožičná služba
MŠ – Materská škola
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MŽP SR – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NP – Národný park
NPR – Národná prírodná rezervácia
NAPANT – Národný park Nízke Tatry
NPP – chránená prírodná pamiatka
NPR – národná prírodná rezervácia
NR SR – Národná rada Slovenskej republiky
OP – ochrana prírody
PHÚ – plán hlavných úloh
PO – požiarňa ochrana
PP – prírodná pamiatka
PR – prírodná rezervácia
SAV – Slovenská akadémia vied
SAŽP – Slovenská agentúra životného prostredia
SMOPaJ – Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
SNM – Slovenské národné múzeum
SO – stredné odborné (vzdelanie)
SOPaTK – Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny
SR – Slovenská republika
SSJ – Správa slovenských jaskýň
SSS – Slovenská speleologická spoločnosť

SŠ- stredná škola
SZOPK – Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny
ŠF EÚ – štrukturálne fondy Európskej únie
ŠOP SR – Štátna ochrana prírody SR
ŠROP - Štátny referát na ochranu pamiatok na Slovensku
ŠŠ – špeciálna škola
ŠZ – štátny zoznam osobitne chránených druhov krajiny a prírody
ÚEV – územie európskeho významu
UK – Univerzita Komenského
UMB – Univerzita M. Bela
UPJŠ – Univerzita P. J. Šafárika
US – ukončené stredné (vzdelanie)
VL – výučný list
VO – verejné obstarávanie
VŠ – vysoká škola
WGS -World Geodetic System
Z – základné (vzdelanie)
ZMS – Zväz múzeí na Slovensku
ZŠ – základná škola
ŽP – životné prostredie